

כל - מצהלות

קובץ טיפים וסידורים טכניים להורים מחתנים /// גרסה 12

מזל טוב! הגיע הרגע!

השמחה פורצת גבולות, העין דומעת באושר, ואי שם בעומק הלב - אולי מנקר חשש קל... כהורים, הנכם עומדים לקראת מסע של הוצאות כבירות, שגם משפחות אמידות מתקשות לעמוד בהן. ברורנו עלות המחיה גבוהה מאוד, וההוצאות לקראת החתונה הן בסדר גודל בלתי נתפס, ק"ו עבור אברכים ובני תורה החיים בצמצום. חובה לדעת כי כל הנכתב כאן הינו בגדר 'אפשר', 'מקובל' או 'רצוי', וכשום אופן לא בגדר 'צריך'! בכל פרט ניתן להשקיע עוד ועוד ואין לדבר סוף.

מטרת קובץ זה הינו להקל עד כמה שאפשר על עול הסידורים הרבים בתקופה עמוסה זו, ולאפשר למארגני האירוע, לראות מה עומד בפניהם, מה עליהם להסדיר ומתי. תקוותנו כי קובץ זה יסייע בשמירה על הרוגע הנפשי הנחוץ לתקופה זו, ויאפשר להיפנות בלב שקט ורגוע לחוש בשמחה הגדולה ולהודות לקב"ה על רוב חסדיו, בידיעה כי רוב הסידורים הנדרשים מצוינים כאן, ואין צורך להפעיל את הראש במחשבה "מה עוד נשאר..."

גרסתו הראשונה של הקובץ הייתה פרי מחשבתם ולקחייהם של כותבי השורות, אך במהלך הזמן שחלף מאז, נשלחו אלינו מאות (!) מיילים בנושא, ונחשפנו לכאכם של אנשים רבים ומשפחות שאיבדו ממון רב ושמחתם נפגמה מאוד, ולאחר מעשה חשו כי "אם רק היו אומרים לנו...". אותם הודים שיתפו אותנו בחוויותיהם ולקחייהם, כדי שנפיץ את המידע ונחסוך עגמת נפש מרובה לאחרים. את הלקחים הרבים והמסרים שתלנו בטקסט שלפניכם בריצפות, והשתדלנו להדגיש דברים שרבים העידו. כיון שכך, גם לבעלי ניסיון ול"מחתנים ותיקים" מומלץ לעבור על הקובץ בעיון לפחות פעם אחת, וחכם למד מניסיונם של אחרים.

הקובץ פונה להורי הזוג על פי הרווח והמצוי, אך לא מן הנמנע כי מסיבות שונות - הסידורים לא יבוצעו על ידי ההורים אלא על ידי הדודים, האחים, החברים, אמרן מקצועי או כל גורם שהוא. רוב מוחלט של המידע רלוונטי לכל מארגני האירוע, ולא להורי הזוג דווקא.

מצווה להפיץ קובץ זה בקרב בעלי שמחה רבים ככל הניתן לתועלת הכלל, אך אין להעתיק ו/או לשנות מצורתו המקורית בשום פנים ואופן, ואין לעשות בו או בחלק ממנו כל שימוש מסחרי, לרבות מכירתו בכל סכום, ללא אישור בכתב מהנהלת הגמ"ח. אין לפרסם את הקובץ ברשת בכל צורה שהיא, למעט משלוח במייל לנמען יחיד, או קישור (לינק) לאתר טקסט רץ הוצאה לאור.

כל הזכויות שמורות לגמ"ח ברכת ישראל ע"פ דין תורה ולהבדיל ע"פ חוק. עקב ניסיונות חוזרים ונשנים להעתקת החומר או חלקו בדרכים שונות ומתוחכמות על ידי גורמים פרטיים ומסחריים, הננו שבים להתריע כי כל שימוש שלא בתנאים הנ"ל יגרום תביעה מידית.

בברכת מזל טוב - גמ"ח ברכת ישראל

לקראת השמחה /// הנחת אבן הפינה

בשעה טובה ומוצלחת הוחלט כי בניכם היקרים שיחי' יבואו בברית האירוסין, וכעת עליכם ההורים להיפגש, להכיר ולשוחח, וכן לסכם על שיתוף הפעולה **בהנחת אבן הפינה**, היסוד והתשתית לבית הטרי שעומד לקום אי"ה לתפארת המשפחה.

בלעדיכם ההורים - לא היו באים הזוג לאן שהגיעו, ובלעדיכם - לא יוכלו להמשיך גם הלאה ולהתבסס. לכן כדאי שהדברים כולם ייעשו מתוך חשיבה מושכלת, הבנה, הכלה וכבוד הדדיים ובעיקר - מתן תחושת יציבות וביטחון לזוג הטרי.

לפני שנציין רשימת פרטים שבהם כדאי לדון, נעלה המלצה כללית שחזרה על עצמה מאינספור הורים, והיא לדון בכל פרט ובכל צעד עם הצד השני כדי למנוע החלטות או צעדים חד צדיים, אי הבנות, תמיהות, אי נעימויות ועוד. הן בתחילת הדרך, והן לאורך כל התקופה עד החתונה ועד בכלל. ספרו מספר מחתנים כי אחר ששאלו בעדינות על אפשרויות מסוימות מול הצד השני (כגון חסכון בפרט כלשהו מתוך ים ההוצאות, או מנהג מסוים) גילו להפתעתם כי הצד השני שש על כך או שזה לא עקרוני בעיניו כלל, והושגה הבנה מידית.

[במאמר המוסגר, ישנם 'כללים' מסוימים שרווחים בחלקים מהציבור, מגזר-מגזר ומגזרו, כגון שמנהגי החופה נוטים בעיקר לצד החתן (שהרי הוא מביאה לחופתו שלו), ששמחת האירוסין נערכת על ידי הכלה וכדו', אך על כל אלו ראוי להביא מעשה מופלא שנשלח אלינו: באמריקה, בתקופת **הגר"מ פיינשטיין** זצ"ל, היו שנהגו שההורים (האב והאם) מובילים את בנם לחופה, והיו שנהגו ששני האבות מובילים את החתן, ושני האימהות את הכלה (כמנהג א"י). חילוקי מנהגים אלו יצרו לא פעם חיכוכים קשים בין המחותנים, וגרמו לעוגמת נפש לשני הצדדים, אשר כל אחד מהם עמד על עקרונותיו במלוא התוקף. כששאלו את הגר"מ זצ"ל כיצד לנהוג בעניין, השיב: "אצלנו במשפחה יש עקרון ברזל, שאיננו מוותרים עליו בשום פנים ואופן! **אצלנו נוהגים איך שהמחותנים רוצים...**".

זאת בייחוד לאור העובדה שכל חיכוך קטן בשלב רגיש זה של הקמת הבית, עשוי להיות בעל השפעה לטווח ארוך מאוד, ועל אחת כמה וכמה אם הובא לידיעת הזוג. מכאן **המלצה חמה** (מאת זוג כאוב שלדבריהם כמעט בוטל השידוך בשל וויכוח בין הצדדים על זוטות ממש! ומאת יועצי נישואין שכתבו לנו להוסיף) **שלא לערב את הזוג עצמו כלל** בשום נושא שבו יש דעה שונה או חילוק, וכל דיון מסוג זה יבוצע **באופן ישיר בין ההורים**, ובשום אופן לא דרך הזוג עצמו שלא אמור לדעת ממאום. קטע זה התווסף היות וקיבלנו עשרות (!) פניות וסיפורים על מקרים כאלו, שהחלו במתח וכו' ואחר שיחה נעימה וידידותית – הכל בא על מקומו בשלום. בכל מקרה, **לא בכך עוסק קובץ זה** כי אם בהבאת המידע הטכני בלבד, ויעשה כל איש כתבונת לבו, והאמת והשלום אהבו.

על חלק מהפרטים מקובל לדון בכל אתר ואתר, ועל חלק פחות. כמו כן, יש שמעדיפים לסגור ולכתוב כל פרט ופרט בהגדרות ובסכומים מדויקים ובכך למנוע כל חיכוך אפשרי, ויש שנוטים יותר לסגור 'כללית' ('כמנהג בני תורה' וכיו"ב) ולא לרדת לרזולוציות ופרטים. עצם הפער עשוי לעורר חיכוך קל ונדרשת מוטיבציה רבה והבנה הדדית. שקלו האם עדיף חיכוך קל כעת, מכבד לאחמ"כ.

למרות שקשה להתאים רשימה למגזרים רבים ולמנהגים הקוטביים בתחום, השתדלנו להביא להלן את רוב הפרטים, וילקט כל אחד את הפרטים הרלוונטיים לגביו, ואת המשקל שמייחס לכל פרט.

- ☐ **מקום מגורים**, קבוע? גמיש? רכישה? שכירות? ההורים מחליטים? הזוג מחליט?
- ☐ **תמיכה לרכישת דירה** [מי נותן, כמה נותן, מתי, איך], מה נכלל [הוצאות נלוות, שיפוצים, מסים, עמלות].
- ☐ **תמיכה לרכישת ריהוט**, לרוכשי דירה, **מה** [סלון; ספרייה / שולחן / כסאות / מטבח; ארונות / פינת אוכל / שיש / סנטריה חדר שינה; מיטות / ארון / שידות / קומודה] **כמה** [הגבלת סכום כולל, הגבלת סכום לכל פריט, הגדרת רמה כללית].
- ☐ **תמיכה ברכישת מוצרי חשמל**, מוצרי **בסיס** [מקרר, מכונת כביסה, תנור, כיריים] **ותוספות** אם יש [מיזוג בעיקר, מיקרו, חימום].
- ☐ **תמיכה בשכירות דירה** [אם יש/אין דירה אחרת, ומה במקרה אם ישתנו הנתונים ותהיה דירה].
- ☐ **תמיכה בזוג**, באופן כללי ופרטני, בד"כ ע"פ המדובר מלכתחילה.
- ☐ **ארגון האירועים**, מי עושה מה [שמחת אירוסין – אם ואיפה? אויפרוף? שבת שבע-ברכות – רק או יחד במקום אויפרוף].
- ☐ **הוצאות החתונה**, לא שייך לסגור פרטים ממש, אך אפשר להגביל סכום או ללראות שרף המושגים זהה ביחס **למקום השמחה** [סגנון, כשרות, רמה, מס' מנות משוער לכל צד ואופן חלוקתן] **ולאנשי המקצוע** [הגבלת סכומים? תזמורת, צלם].
- ☐ **מנהגים**, באופן כללי, האם יש מנהגים מיוחדים, האם יש ציפיות מיוחדות וחריגות.
- ☐ **מתנות**, באירוסין ובחתונה, **למי** – לזוג / להורים / לאירוע (מה אם יהיה עודף), **למה** – לזוג כרצונו / לדירה (יש שחוששים לבזבז סתמי) **ממי** – מה לגבי מתנות שיועדו רשמית לנמען אחר מהמסוכם.

שלב ראשון /// למחרת הווארט

יש דברים שכדאי למהר בסגירתם ככל הניתן, ומיד לאחר ה'ווארט' מומלץ לגשת אליהם:

אולם

הפעולה הראשונה שאתם עושים בו ברגע ש'סגרתם', זה **לחפש אולם**, אשר על פיו ייקבע גם תאריך החתונה. יש תקופות פחות עמוסות במהלך השנה (חורף, אלול), ויש תקופות שתוך כמה שעות – האולם עלול להיתפס! לכן כדאי מאוד להזדרז ולבדוק כמה אולמות בו זמנית, ואת המתאים ביותר – לסגור. יש אולמות שהקייטרינג מוזמן בנפרד, וגם אותו מומלץ לסגור מידית. מובן כי צעד זה (כמו כל הפרטים בהמשך) צריך להיות מתואם ומוסכם עם "הצד השני".

לנוחותכם, תוכלו להיעזר ב**רשימת האולמות של גמ"ח ברכת ישראל**, הכוללת פרטים מלאים על אולמות מכל רחבי הארץ; שם, כתובת, איש קשר, טל', מספר מקומות, נגישות האולם ועוד. את הרשימה ניתן להוריד ישירות מאתר **טקסט רץ הוצאה לאור** (פתוח בכל סוגי הסינונים). במידה והוחלט לעשות שבת אויפרוף / שבע-ברכות באולם – כדאי גם לתפוס בהקדם.

לאחר שסגרתם עם האולם 'בעל פה' – תתבקשו בד"כ לתת מקדמה תוך כמה ימים, וכן לשבת ולסכם את כל הפרטים לאירוע. אז רגע לפני שאתם משלמים מקדמה וחותרים על חוזה עם הנהלת האולם – הנה כמה לקחים וטיפים **חשובים מאוד**:

- ☒ **חשמל** – ודאו שאין שעון חשמל המכבה את התאורה או השקעים מוקדם מדי לזמן הסיום שלכם (במיוחד לנוהגים לסיים באיחור). וכן שיהיה חשמל בכל השקעים (עבור עיצוב כיסא כלה, מטבח, צלם ועוד).
- ☒ **שעות** – ודאו שהאולם ייפתח כבר בשעות אחרי הצהריים המוקדמות עבור צוות הקייטרינג ועבורכם, שהרצפה תהיה נקייה, שהשולחנות יהיו מסודרים, שיש חשמל, שהמלצרים כבר יהיו בשטח, שהמטבח יזרום בקצב הרצוי ועוד, לפי ההסכם.
- ☒ **ניקיון** – ודאו האם האולם מציע כחלק מהמפרט גם ניקיון של הכניסות, השירותים, שולחנות הבר ועוד במהלך האירוע. אם לא תדרשו לעיתים לא תקבלו. אם יש צורך, תאמו מראש על פינוי מהיר של השולחנות בסוף הסעודה כדי לפנות מקום לריקודים. פעמים רבות זה מתעכב או לא נעשה כלל, ויוצר צפיפות ועומס בריקודים.
- ☒ **אירועי בוקר** – ודאו שאין באותו היום אירוע בבוקר או בצהריים, ואם יש – דאגו עוד יותר להבטחה ברורה שהכל יהיה מוכן בזמן, שכיסא הכלה וציוד נוסף אם יש – יישמר היטב היטב. במקרה כזה מומלץ מאוד לבקש מבן-דוד כלשהו שיקפוץ אחר"צ לוודא שהכל בשליטה.
- ☒ **טלפונים** – קחו מספר של מנהל האירועים, איש התחזוקה, ביטחון, אחראי מטבח/רב המלצרים ועוד, לעת הצורך.

- ☒ **טיפ למלצרים** - אם תרצו, תוכלו לבחון אופציה לתת טיפ קבוע מראש לרב-מלצרים עבור כל המלצרים, **על תנאי** שהם לא מגיעים לבקש בסוף האירוע. זה נוח מאוד - עקב העומס של האיחולים והברכות בסוף האירוע, הצילומים והסובב.
- ☒ **אוכל שנותר** - יש אולמות שבאופן שערורייתי לא מוכנים לתת לבעל השמחה את המנות שנותרו (יש להם מחר עוד אירוע...), על אף שהוא שילם על כך טבין תקילין! התנו על כך מראש, גם אם כעת לא נראה לכם שתרצו לקחת.
- מחיר** - כולל הכל-הכל-הכל. בעלי שמחה רבים מצאו את עצמם משלמים על תוספות לא צפויות, כגון ניקיון, "דמי תאורה" (אמיתי לגמרי!..), "שירות" (חוץ מהטיפים למלצרים!), משגיח כשרות (חוץ מעצם ההכשר...), אבטחה ועוד.

נדאי מאוד לעגן הכל בחוזה חתום, ואל תהססו להוסיף 'כוכביות' על הנוסח הרגיל שמגיש האולם. אי נעימות קלה כעת = שלוות נפש מרובה לאחר מכן.

קייטרינג

יש אולמות המספקים בעצמם את האוכל המבושל במקום, יש אולמות החתומים על הסכם עם קייטרינג ספציפי ויש אולמות בהם תוכלו להביא קייטרינג לפי בחירתכם. כאשר אתם עורכים חישוב של העלויות ומשווים בין אולמות (אם ישנן כמה אופציות) - חשבו את המחיר הכולל של שכירות האולם + עלות המנות בכמות המוזמנת על ידכם. לא תמיד האולם הזול במחיר המנה, יהיה בסוף זול יותר כאשר תוסיפו את מחיר המקום. **חשוב!** גם בחלק האוכל, עליכם לבדוק את המחיר כולל ההכל.

באולמות הפופולאריים בקרב אנ"ש לא מקובל להגיש 'טעימות', ובד"כ התפריט מוכר לציבור היטב. אם אינכם יודעים בדיוק כמה מנות תצטרכו - בדקו עם הקייטרינג אפשרות של "מנות רזרבה", כלומר - שבמידה ותהיה צפיפות המלצרים יפתחו שולחנות חדשים, ורק אז תשלמו עליהם. מאידך אולי כדאי שבמקרה כזה המלצרים לא יחליטו על דעת עצמם, אלא ישאלו מישהו מהמשפחה (דאגו למנות אחד כזה, ע"י להלן 'סדרן לחתונה'). הדבר נכון עוד יותר לגבי 'בר' (מנות משמחים). כמו כן, חלוקת המקומות תהיה בצורה הגיונית לשולחן ולא צפופה מדי.

מובן מאליו (כלומר, תבדקו מו כי מספר המנות המסוכסם ששילמתם - אמור להיות ערוך מראש, ולא "ייערך בהתאם לביקוש באירוע עצמו"). חשבו מראש האם לשים שולחן כבוד ('מזרח'), וכמה מקומות לשים בו, שלא יהיה ריק או גרוע יותר - יחסר מקום.

אם מציעים לכם מספר תפריטים מוכנים ברמות שונות, בדקו האם השדרוג לתפריט היקר יותר מוסיף לכם בפועל תוספת משמעותית (על השולחן, לא על הדף), או שההפרש אינו שווה את הפער, במיוחד אם הנכם נמנעים מהגשת בשר בקר וכדו'. כאשר אתם בוחרים תפריט, במיוחד באולמות הנחשבים יוקרתיים יותר, אל תתרגשו משמות מפוצצים של מאכלים, העשויים להתגלות כמוכרים וכשוטים למדי (בד"כ במקומות כאלו כן מוגשות טעימות מראש במעמד החתימה עם האולם). באולמות הפופולאריים במגזר החרדי פחות מקובל להגיש טעימות להורים, ובדרך כלל הציבור מכיר את התפריט בעל פה.

הנוהגים להגיש בר של מנות למשמחים, יוודאו עם הנהלת האולם כי העניין יתפקד, קורה פעמים רבות שבמהלך המולת החתונה נשכח העניין, האוכל לא מסופק לשולחן הבר, הזבל נערם, השתייה מתכלה, האספקה מפסיקה מוקדם מדי והשירות שעליו שילמתם ממיטב כספכם - לא מוגש לציבור בפועל. כמו כן, בדקו שהמלצרים יפנו את השולחנות בזמן הריקודים אם יש צורך, לעיתים הם שוכחים, ובמיוחד אם יש קייטרינג חיצוני. על כל הפרטים הטכניים הללו, מומלץ למנות אחראי ולהסיר מלבכם (ראה להלן: סדרן לחתונה).

כאשר האוכל אינו מוכן במטבח האולם אלא מיובא מבחוץ, חשוב לבדוק שתהיה אפשרות להשתמש במטבח של האולם אם יש. קורה שהנהלה מסרבת, משגיחי הכשרות מסרבים וכו'. בדקו עניין זה מראש. אם האוכל מיובא מבחוץ, חשבו מראש לגבי התפריט על סוגי מאכלים הנוטים להיהרס בהובלה, פריטים עדינים העשויים להתפרק או אוכל רגיש (עלים, גזר, קוסקוס וכיו"ב) שעשוי להתקלקל במהירות, במיוחד בקיץ ובזמנים חמים. חתמו **בחוזה כתוב וברור** את כל הפרטים שסיכמתם (בד"כ הקייטרינג עצמו דורש זאת), ודאגו לוודא במהלך האירוע שההסכם בוצע במלואו (כנ"ל, ע"י סדרן לחתונה). על פי רוב, תדרשו לתת מקדמה מראש בזמן חתימת החוזה, של אחוזים מסוימים מהעסקה.

טיפ! אם יש לכם בעיה של חוסר מקום, ניתן להביא אתכם לאולם שקיות ממתקים משתלמות (פעקאלאך) לילדי המשפחה החמודים, ולחלק אותם מיד בתחילת הסעודה מחוץ לאולם. כך כולם יצאו מרוצים. במקרה כזה, בדקו האם כדאי להזמין במרכז גם לשבת.

תזמורת

ענף התזמורות מופעל בעיקר על ידי 'אמרגנים' (סוכני מכירות). בהרבה ישיבות ישנו אמרגן קבוע לתזמורות אשר ניתן לפנות אליו להסדרת תזמורת מתאימה מבחינה רוחנית, מקצועית ופיננסית (בד"כ תשיגו דרכו מחיר זול יותר). מחירי התזמורות 'הרגילות' נעים בין 3,000 - 10,000, ומשתנים גם לפי 'פויקר' / אורגן / כלים וכו'. תוכלו לחתום עמם על חוזה, אם כי בד"כ תזמורות מוכרות העובדות דרך אמרגן אינן מעוררות בעיות, ועומדות במה שסוכם (אנחנו בכל אופן, כמעט ולא קיבלנו תלונות על תזמורות). בחישוב השולחנות באולם - הכניסו גם כחצי שולחן עבור צוות התזמורת, הסאונד והצילום (אתם לא באמת רוצים אנשי מקצוע רעבים וחלשים...).

כאשר אתם סוגרים על התזמורת, תאמו איתם בין היתר את הפרטים הבאים:

- ☐ שיעמדו היכון על משמרתם **משעה __ עד שעה __** כולל / לא כולל חופה.
- ☐ **שיקליטו** את האירוע כולו, כולל החופה וברהמ"ז (אם יש הגברה) בכפוף לסיכום.
- ☐ להתאים את **סגנון השירה** לקהל / לשיבה.
- ☐ לנגן / לא לנגן **'ימים'** לכל רב שנכנס, (אם אתם ממנים סדרן חתונה - הורו לתזמורת להתייחס רק אליו).
- ☐ לתת / לא לתת **מיקרופון לקהל** (במיוחד לאלו שיודעים לשיר...)

- ☐ שילמדו **שיר מסוים** לפני כן, לצורך האירוע. אם זה שיר שלכם, ויש לכם תווים - כדאי לשלוח להם מראש.
- ☐ שיצרבו את החומר על **דיסק** בסיום החתונה ויתנו למשפחה (אפשר לתת לסדרן החתונה).
- ☐ **מחיר סופי** לכל הערב, כולל כל הפרטים שסיכמתם.
- ☐ מומלץ: מחיר **תוספת זמן לשעה** במידה ויהיה צורך בסוף האירוע (שיימדד לפי העיכוב באופן יחסי).

צלם

גם בשוק הצלמים יש ביקוש גדול, וכדאי להזדרז. מצד אחד - מה שנותר מן החתונה (במישור הטכני!) זה התמונות וההסטרות, מצד שני - אין הרבה זוגות וותיקים שפותחים את האלבום על בסיס יומי, וגם לא חודשי. כמו כן, ישנם צלמים יקרים יותר מהסטנדרט, שאיכות עבודתם אינה מצדיקה את מחירם הגבוה. לכן ראוי לכאורה שלא להפריז במחיר גבוה מדי, אך גם ניסיונות לחסוך מדי עלו בעוגמת נפש מרובה. מניסיוננו, צלמים צעירים ופחות מוכרים – משקיעים הרבה יותר בעבודתם כדי להוכיח את עצמם, לעומת צלמים מפורסמים ושבעים שלפעמים נראה כי הם קצת נשחקו. שיקול דעת והידברות עם 'הצד השני' עשויים להוביל למסקנה מותאמת עבורכם.

יש צלמים שיאפשרו לכם לבחור בעצמכם את התמונות הטובות מבין כל התמונות שצולמו (חלקם על ידי תוכנה ייעודית), ויש צלמים שעושים זאת בעצמם. מה עדיף? תחליטו אתם. המציאות מוכיחה שגם לזוגות זריזים וחרוצים - זה עלול להיסחב על פני חודשים.

נתבקשנו לעורר: כאשר הצלם עושה ככל העולה על רוחו, עלול להיווצר בקלות מצב שהאלבום/ההסרטה יהיו אסורים לצפייה ע"פ שו"ע. נפק"מ לגבי וידאו בריקודים (גם אם אתם לא מקפידים, יש שנזהרות וראוי להתחשב), פוזיציות מסוימות בצילום ואכמ"ל. עמדו על שלכם, הוא עובד אצלכם!

סיור צילומים: אם חשוב לכם תאמו גם את הפרט הזה. קיבלנו מכתבים כואבים מאוד בנושא, וכלות רבות התחרטו ממש על הסיור. הסיבות הנפוצות: חום והזעת יתר לפני האירוע (או גרוע יותר – גשם שוטף), לכלוך ואבק על השמלה, לחץ וטעויות בחישוב הזמן, איחור לחתונה ועייפות שנוצרת מהסיור. לכן כדאי לשקול היטב האם באמת התוספת באלבום תהיה כל כך משמעותית. בכל מקרה - יתכן מאוד שיש חורשה, מצפה, גינה או אתר יפה בסמיכות לאולם, שאפשר לקפוץ אליו שעה לפני החתונה.

חובה: הכינו מראש **חוזה כתוב, מפורט וברור**, והעתיקו את הרלוונטי עבורכם מהפרטים הבאים (ניתן בהחלט לוותר על חלק):

- ☐ האירוע יהיה באולמי _____ בעיר _____ בתאריך _____ (עדיף לועזי למניעת טעות) _____,
- ☐ תהיה צלמת נפרדת לנשים, באיכות מקבילה לצלם (שלא תבוא עם מצלמה ביתית).
- ☐ יהיה צילום וידאו באיכות HD למשך כל האירוע + עריכה + קליפ (תקציר מושקע) בהתחלה.
- ☐ הצלם עצמו יהיה נוכח (אם אתם מעוניינים דווקא בו), ולא "צוות מטעמו" (שיכול להתברר כחובבני למדי).
- ☐ הצוות כולו יהיה באולם משעה _____ עד לשעה _____ בדיוק (אופציה: למעט הצלמת, שתגיע בשעה _____ עד _____).
- ☐ יהיה סיור צילומים לפני האירוע, החל משעה _____ במקום _____ (לא מומלץ, כאמור).
- ☐ בתחילת האירוע ו/או בסופו יהיו צילומי משפחה עם/בלי רקעים, וכן צילומי חוץ לחתן ולכלה.
- ☐ אם יהיה צורך בתוספת זמן בסוף האירוע, המחיר יהיה: _____ ש"ח לשעה, בחישוב יחסי של הזמן.
- ☐ התמונות יודפסו על (אלבום דיגיטאלי? כיסים?) בגודל _____, ובו _____ דפים מודפסים.
- ☐ לצורך האלבום ניתן יהיה לבחור ב _____ תמונות מתוך כל התמונות שצולמו.
- ☐ בנוסף, הצלם ייתן גם _____ אלבומים (להורים) מסוג _____ בגודל _____.
- ☐ דיסק עם תמונות האירוע באיכות פיתוח יגיע לכל המאוחר עד לתאריך _____ או _____ ימים מאז שגמרו לבחור.
- ☐ _____ עותקים של הווידאו יגיעו לכל המאוחר עד לתאריך _____
- ☐ האלבום המודפס יהיה מוכן לכל המאוחר עד לתאריך _____ או לחילופין _____ מאז שסיימתם לבחור.
- ☐ מחיר הסופי של הכל, כולל: צלם, צלמת, וידאו, עריכה, (משלוח), ותוספות, יהיה _____ ש"ח **והכל כולל מע"מ** (...).
- ☐ _____% ישולם כמקדמה על החשבון, _____% ישולם בסוף אירוע, ו-_____% ישולם עם קבלת האלבום. | חתימה |

- מחיר סטנדרטי של כל הנ"ל אצל צלם מקצועי ומוכר, אמור לעמוד על כ-7000 בערך.

"הצד השני"

בהמשך לנכתב בראש הקובץ, חשוב מאוד לתאם כל צעד עם הצד השני, וכל שכן לפני שסוגרים משהו. ובין היתר:

- ☐ **אולם** - מקום, רמה, מס' מנות, תפריט, זמנים, תשלום ועוד.
- ☐ **תזמורת** - אמנם מקובל שהחתן קובע, אך לא בהכרח, וכן לגבי שירים, סגנון, מיקרופון, שעות ועוד.
- ☐ **צלם** - רמה, עלות, זמנים, סיור, סטודיו, צלמת נשים, וידאו.
- ☐ **הזמנות** - נוסח, שעה, עיצוב, גודל, סוג, כמות, משלוח.
- ☐ **ציוד בהשאלה** - מזוודה לחופה וכדומה - שלא יביאו פעמיים (ויותר גרוע - לא יביאו כלל).
- ☐ **תשלומים** - לאנשי המקצוע ולמלצרים בסוף האירוע, כמה, מי מהצדדים משלם (ראה להלן).
- ☐ **כיבודים** - תנאים, סידור, עדים, כתובה, ברכות, ברהמ"ז, ברכות.
- ☐ **לו"ז** - לחתונה, מתי חופה (שקיעה?), חדר ייחוד, ריקודים, ברהמ"ז, סיום.
- ☐ **שבע ברכות** - מי עושה, היכן, מתי, מי מגיע, כמה מוזמנים, כנים חדשות.
- ☐ **שבת** - אויפרוף/שבע ברכות (רבים עושים יחד ומשתתפים בעלות), מי מגיע, כמה, ילדים, מצעים וכו'.
- ☐ **דירה** - קנייה ו/או שכירות, מקום, משכנתא, השתתפות, ריהוט ועוד - מן הסתם נסגר מראש.

מודעת אירוסין

ישנן דעות רבות בדבר, יש שאצלם זו חובה קדושה ויש שרואים בכך בזבוז כסף משווע (יש מקומות שבהם ניתן לפרסם ללא תשלום). בכל אופן, אם החלטתם להשקיע בכך, חשבו חצי דקה על הנוסח (הרה"ג/הרה"צ/הר"ר' - שליט"א/הי"ו/נ"י). וודאו שאין טעויות בשמות, בתארים ובתאריכים. משום מה במקרים רבים מאוד, בטקסט הפשוט והקטן הזה - יש הכי הרבה טעויות מכל העיתון. טוב שישלחו לכם דוגמא במייל לאישור של המודעה, ולא רק בע"פ.

שלב שני /// לקראת האירוסין

מתנות ותכשיטים לכלה

מקובל שאת, אם החתן, מעניקה תכשיטים לכלתך הטרייה בשמחת האירוסין (ויש מהדרין שאם הכלה תענוד לכלתה את התכשיטים החדשים). רוב העולם נוהג לרכוש תכשיטי זהב טהור חרף מחירם הגבוה (פעם בחיים...). כדאי מאוד לתכנן את הרכישה נכון, ולבחון כיצד ניתן יהיה להגיע לתוצאה הרצויה ביותר, מבחינה תקציבית ומבחינת טעמה של הכלה. אם את משלמת על מתנה כמה אלפים טובים - כדאי גם מאוד שכלתך באמת תאהב אותה ותהנה ממנה במשך שנים רבות.

לפניך, אם החתן היקרה, מספר דרכים אפשריות לרכישת תכשיטים לכלה;

- לקנות בהפתעה** תכשיטים לכלה, לפי טעמך האישי. אופציה זו מאוד-מאוד-מאוד לא מומלצת, גם אם את מצהירה בפירוש "שהכלה יכולה להחליף". רוב הכלות לא חשות בנוח להחליף את מה שקבלו, והיא עלולה לחוש החמצה שלא קלעת לטעמה.
- להביא לשמחת אירוסין** מספר דגמים לבחירה. יש חנויות שמסכימות, וכרוך בדרך כלל בהשראת פיקדון. גם אופציה זו לא מומלצת, הן משום שלא תמיד יש משהו מתוך האופציות שהכלה באמת אוהבת, הן משום שהכלה בשמחת האירוסין לא תמיד פנויה לחשוב על כך והן משום שבמקרה כזה עוד יותר לא נעים להחליף בחנות לאחר מכן.
- ללכת עם הכלה לבחור**. גם אם לך ממש-ממש ברור שכלתך חשה בנוח ללכת אתך - יתכן והיא תחוש שלא בנוח בסיטואציה הזו. אתן בכל אופן עוד לא מכירות לעומק, וכן - לבחירותיה יש השלכה ישירה על הסכום שתשלמי וזה לא נעים. מומלץ לוותר!
- סוכן מכירות**. יש סוכני/ות מכירות שבאים לבית עם מספר דגמים, או גרוע יותר - קטלוג מודפס, ומציגים את מרכולתם. בדרך כלל הרכישה דרכם הרבה פחות אמינה מרכישה בחנות רשמית ומוכרת, ובדרך כלל ההיצע שלהם דליל מאוד.
- האופציה המקובלת והמומלצת**; בחרי חנות מוכרת ואמינה שיש לה מבחר והיצע, ותאמי עם המוכרת על תקרת סכום מקסימלית לתכשיטים. את יכולה (אך לא חייבת) לעדכן אותה איזה תכשיטים יכולים להיכלל במחיר זה (שרשרת / צמיד / טבעת / עגיל / שעון / נזם / ירושלים של זהב). לאחר מכן הכלה תלך עם בת לוויה כרצונה, ותבחר את התכשיטים מתוך מה שתגיש לה המוכרת (בהתאמה לתקרה שהצבת). ודאי שיש לחנות שירות טוב ואמין, ולתכשיטים אחריות. אם אין בחנות די היצע, את יכולה מראש לבחור כמה חנויות, שבאחת מהן תבחר הכלה את התכשיטים. לחילופין, הבהירי לכלה שאם לא תמצא בחנות משהו שקולע לטעמה - שלא 'תתפשר' על משהו אלא שתאמר לך, ותנסו חנויות נוספות. חבל!

חשוב מאוד! במקרה והחלטת לבחור באופציה המומלצת ולסכם עם חנות תכשיטים - עליך לוודא בבירור כי משרתים את כלתך בידיעה ברורה שהיא כ"**כלתה של...**" ואחרי הבחירה - לבדוק שירשמו את שמה **בצורה ברורה** עם התכשיט שנבחר, שלא יארע חלילה בלבול והחלפה. כבר קרה לא פעם שקנו בטעות תכשיט אחר לגמרי, הכלה התבאסה על הדוגמה שלא אהבה בכלל, השוויגער התעצבנה על המחיר שחרג ועל הטעם הגרוע, ושני הצדדים שתקו שנים "כי לא נעים...". (ייתכן באמת שכדאי לוודא עם הכלה בעדינות שהתכשיט שהיא בחרה זה "ההוא עם העיגולים בצדדים..." [וואו! הוא ממש יפה!...] וכך תחסכו עוגמת נפש מרובה).

בכל מקרה, אם את קונה תכשיטים על פי טעמך, כדאי מאוד לתת **זכות החלפה**. הדבר נכון גם לגבי כל מתנה (לכל אחד, כל החיים).

יש סוגי מתנות שונים ורבו בזה המנהגים והדעות, הדבר תלוי בתקופה בשנה שמאורסים - איזה חגים יש, ימי הולדת וכו'. להלן רשימה קצרה של מתנות מקובלות, וזמן נתיתן אשר בד"כ נותנים (במגזר הליטאי), אך **אין הדבר בהכרח, והכל לפי המנהג והעניין**.

☐ זר פרחים	ראה סעיף נפרד.
☐ טבעת	חדר ייחוד [חוץ מטבעת הנישואין]. יש שנהגים בטבעת יהלום.
☐ שרשרת	אירוסין. רוב העולם נוהג לתת מזהב.
☐ עגילים	אירוסין. רוב העולם נוהג לתת מזהב.
☐ צמיד	אירוסין. רוב העולם נוהג לתת מזהב.
☐ שעון	אירוסין/שבת ראשונה/יום הולדת/אחר.
☐ סידור	שבת ראשונה/פגישה/אחר
☐ מחזורים	בחגים אם יש, או במועד סתמי
☐ תהילים	שבת/פגישה אחרונה
☐ פמוטות	שבת אויפרוף/שבע ברכות

זר אירוסין

בדורותינו, נפוץ המנהג שאם החתן שולחת לכלתה זר פרחים גדול ונאה. עלות ממוצעת של זר לכלה הינה 900 ₪ עד 2000 ₪. את הזר יפה להביא לאולם בו נערכת שמחת האירוסין, אם יש, או לחילופין לשלוח לבית הכלה. לפני שאתם מזמינים – בקשו לראות תמונות אותנטיות של המעצבת, אלא אם זו חנות מנוסה ומוכרת. כמו כן, כדאי להשוות מחירים וסגנונות בין כמה בתי עסק.

ישנם כאלו שלוקחים סכומים גבוהים כמקובל בשוק, אף שמקצועיותם כלל לא מצדיקה את המחיר. אגב, ייתכן שכדאי לכם לברר על מחיר של זר יפה ומלכותי במחיר הרצוי (אפשר לבקש תמונות), מבלי לגלות למעצב/ת שזה עבור כלל. בו ברגע שתאמרו את המילה "כלה" – המחיר עלול לזנק.

כדאי שהזר יוכן ככל הניתן סמוך למועד הגשתו, במיוחד בקיץ, כדאי למנוע קמילה מהירה. אגב, אם אתם מצרפים אגרטל או כלי, כדאי שהפרופורציות והעיצוב שלו יהיו הגיוניים, כדי שיוכל למצוא מקום עתידי בבית של זוג צעיר (ופעוטותיהם הזוחלים אי"ה...).

רעיון יפה מאוד שנפוץ בשנים האחרונות: הזר בסופו של דבר קמל, ומלבד אגרטל וצרור פלסטיק – לא נותר כלום מההשקעה הכספית הרבה. לכן, ישנן רבות שרוכשות מתנה משמעותית לכלה (מיקסר / מעבד מזון / מגהץ קיטור / מקדחה / אחר) ועליו מעצבים זר נאה בעלות זזה לפער בין זר מלא למחיר המתנה. מעצבי הפרחים המקצועיים מכירים את המושג היטב, ובדרך כלל משלבים את הזר והאריזה בצורה יפה מאוד. כך גם לאחר שהזר נובל – נותרת המתנה לשנים רבות. במקרה כזה, כדאי שתצמידו גם זכות החלפה למוצר.

מתנות לחתן

לאירוסין

מקובל לתת לחתן **תלמוד בבלי** מתנה, ויש לברר אצלו איזה ש"ס הוא מעדיף:

- ☐ **הוצאה** – עוז והדר / וילנא / טלמן / וגשל / מאורות הדף היומי / ונציה / שוטנשטיין (סתם, לא).
- ☐ **מהדורה** – רגילה / מצומצמת (בלי מפרשים בכלל) / מורחבת.
- ☐ **גודל** – ענק / רגיל / אמריקאי / פנינים / בלכתך בדרך.
- ☐ **כריכה** – רגילה / חתנים / עור (יקר ולא כל כך פרקטי, אגב). בחלק מן ההוצאות יש כמה צבעים.
- ☐ **משלוח** – אם יש מטעם החנות – האם לבית ההורים (מומלץ), לאולם או לישיבה.

אם עושים שמחת אירוסין, מקובל ויפה להביא לאולם מסכת אחת או שניים מעוצבות בצורה נאה (ברכות, קידושין). במקרה כזה, זכרו לשלוח מראש את הגמרות הרצויות מן הארגזים **בחנות** או בבית.

בנוסף, יש שמביאים לחתן גם **שעון** לרגל האירוסין, או מתנה חלופית ע"פ בחירתו. **בכל מקרה, רצוי לתת זכות החלפה!**

במהלך תקופת האירוסין

הזמנים המקובלים לנתינת מתנות משמעותיות הם בין היתר: שבת ראשונה אצל הצד השני, חגים ומועדים, ימי הולדת וכגישה אחרונה.

רעיונות אפשריים למתנות: **שולחן ערוך, רמב"ם, טור, משנ"ב, נ"ך, סטנדר רצפה/שולחן, גביע לקידוש, מחזורים, סט הבדלה, קופסה לאתרוג** (או אתרוג מהודר), **חנוכייה, מגילה, קערת ליל הסדר, שעון, חפתים, עניבה** (כרוך בסיכון לפשל בקליעה לטעמו). בשאר הפגישות (לנוהגים) נותנים בד"כ מתנה קטנה או מכתב קטן, ובעניין זה בנכם/בתכם יסתדרו מן הסתם בכוחות עצמם.

לחתונה

מקובל שהכלה קונה **טלית** לחתן לחופה. יש לברר אצל החתן: • מידה • סוג הבד (רגיל/נגד החלקה) • אורך ועובי הפתילות • צורת הקשירה • צבע הפסים (לנוהגים בטלית לבנה). מקובל לתת גם סט נרתיק לטלית ולתפילין. לברר על: • צבע קטיפה • גודל נרתיק • רקמת שם (מלא / חלקי / ראשי תיבות).

שטר תנאים

לנוהגים, יש לתאם עם רב כלשהו (ראש הישיבה, אחד הר"מים, רב השכונה וכו') שיערוך את התנאים. יש לשאול לגבי נוסח השטר הנהוג, ולרכוש בחנות ספרים או תשמישי קדושה (תוכלו בהזדמנות זו לקנות גם כתובה, ראה להלן).

שמחת האירוסין

מקובל שצד הכלה מארגן את אירוע האירוסין, ובהתאמה – האירוע נערך ע"פ בחירת הורי הכלה ובאזור מגוריהם. כיום ישנם רבים שאינם עושים שמחת אירוסין באולם, במיוחד אם שמחת ה'וארט' הייתה גדולה יחסית, והגיעו אליה רוב בני המשפחה. יש שעושים את האירוע בבית גדול, או באולם קטן ויש מהדרין.

אם אתם לוקחים את יתרת האוכל אתכם, בדקו האם יש להכין מראש כלים לשמור אותו. אם אין לכם מה לעשות עם כמויות האוכל – תוכלו להניח אותו בישיבה גדולה באזור (אנא כתבו מה ההכשר!). חבל שייזרק.

אם אתם עושים אירוע באולם, מומלץ שתעיפו מבט על הסעיפים הנוספים בקובץ זה נוגעים לקייטרינג בחתונה ולארגון שבת חתן. טלו משם את מה שרלוונטי עבורכם. זכרו להביא מצלמה + בטרייה או למנות מישוה שיצלם בפלאפון. אם יש לכם הגברה – הכינו נגן עם שירי רקע מתאימים. יש גמ"חים המשאילים ציוד הגברה חינו, או במחיר סמלי.

שלב שלישי /// תקופת האירוסין

קונים דירה

הפרטים בנושא הדיור רבים מאוד ומשתנים ממקרה למקרה ויכולים להוות עילה לספר בפני עצמו. כיון שכך הסיוע שיוכל להינתן במסגרת זו לא יוכל לענות על הצורך. אך המלצה כללית אחת שהמליצו משפחות רבות: מי שבתכניתו לקנות דירה, יש בידו את היכולת - **שיזדרז ככל האפשר, ולא יתעכב כלל!** כאשר מחליטים לקנות דירה "בהמשך..." - עלולים להתעכב לבסוף כמה שנים, הכסף כלה על דמי השכירות, המחירים עולים, וכאשר מחליטים לבסוף לקנות - לא תמיד יש אפשרות פיננסית. במקרה שאין אפשרות לדירה במרכז כרגע - מומחי נדל"ן ממליצים מאוד לרכוש דירה להשקעה, ובהמשך לבחון אופציות לשדרוג (תוך 18 חודש תשלמו מס רכישה גבוה, אחרי כן לא).

תוכלו לחפש דירה במשרדים שלא לוקחים תיווך אלא רק דמי מני חודשי. החסכון עומד על עשרות אלפי שקלים. **חובה** לבדוק במשרד הבינוי והשיכון אם אתם זכאים לרכוש דירה במסגרת מחיר למשתכן. אם כן - השקיעו 240 ₪ בהגשת בקשה, ועל הצד שתזכו - הרווחתם.

שוכרים דירה

אי אפשר לחפש דירה לשכירות שלושה חודשים קודם החתונה, שהרי לא תשלמו על החודשים הללו לריק, והמשכיר לא ישמור לכם אותה ריקה. מאידך - מסוכן לחכות לשבוע האחרון, וכבר היו זוגות שנאלצו לשלם על בית מלון לשבוע, או לגור אצל ההורים. לכן, **כחודש וחצי לפני החתונה** בערך, יש להתחיל לחפש דירה, וככל שעובר הזמן - לעשות זאת בזריזות ובאינטנסיביות. אל תתעצלו ללכת לראות את הדירה בעצמכם ולבדוק אותה היטב, כי (בעז"ה) יהיה לכם הרבה מאוד זמן להתחרט על העצלות הזו...

ברוב המקרים ובמיוחד באיזורים חרדיים ומתחרדים (איפה לא, ב"ה), לא כדאי לגשת למשרד תיווך רשמי שנוטל 'חודש לשנה' על מציאת דירה. רוב המשכירים מפרסמים דירות להשכרה במשרדים שלא לוקחים תיווך, אלא רק דמי מני חודשי ע"ס 10 עד 200, ומנפיקים לכם דוחות יומיים או שבועיים בדואר/פקס/מייל, כגון ישא ברכה, דירומט, בורסת הדירות, לוח הארץ ועוד. החיפוש דרכם מניב תוצאות טובות הרבה יותר, וללא עלות נוספת. בד"כ הפרסומים חופפים ואין טעם לשלם כפול, לשני משרדים כאלו.

כאשר אתם הולכים לראות דירה להשכרה (חלק רלוונטי כמובן גם לרכישה), השוו נתונים עבור סדר עדיפויות:

- ☐ **מחיר סופי.** כולל: <חשמל <מים <גז <ארנונה <ועד בית <תיקוני תקלות <סידור ביציאה <תשלומים מיוחדים.
- ☐ **ריהוט.** ללא / חלקי / מלא. בדקו שהריהוט תקין וסביר, ואם יש שבר וכו' - עדכנו את המשכיר מראש.
- ☐ **גודל.** פחות מ-20 מ"ר צפוף מדי. יותר מ-80 מ"ר גדול מדי לזוג. כמובן, לפי ההרגל והעניין.
- ☐ **מצב הנכס.** תאורה רגילה, אור שמש, כיווני אוויר, אוורור, רטיבות, כניסה רגילה/פרטית ועוד.
- ☐ **גיל הנכס.** ריצוף, סידור, יציבות, רעש בין קומות, זווית נטייה ברצפה לניקוז מים, מפגעי בעלי חיים.
- ☐ **דוד שמש.** בוילר, יונקס. [עלות ממוצעת של בוילר לזוג הינה 100 - 150 ש"ח לחודש. קחו בחשבון].
- ☐ **קליטה.** זוג צעיר בד"כ לא מחזיק טלפון נייד, ויש יחידות שאין בהן קליטה - עובדה שעשויה לעצבן קמעא.
- ☐ **מיקום הנכס.** קומה, איזור (בית כנסת, כולל, עבודה, אוטובוס, מכולת, גישה לכלי רכב), מעלית, נוף, קהילה.
- ☐ **משכיר.** בררו על אישיותו אצל השוכרים הקודמים אם אפשר, ואולי גם על השכנים.
- ☐ **נקודות יציאה.** האם ניתן לצאת באמצע תקופת החוזה, ובאילו תנאים (שוכר חלופי וכדו').
- ☐ **התחייבויות.** האם מותר להשאיל/להשכיר את הדירה לחברי השוכר, סידור ביציאה ושאר נספחי חוזה.

כתבנו את כל הנ"ל סתם כדי שתהיו בעניינים, אך יהיה מה שיהיה - ברור שתצטרכו לוותר על לפחות אחד מן הסעיפים. היו ריאליים, והשוו את הנתונים בין הדירות האפשריות שבידכם. מתוך הדירות שמצאתם - בחרו את הטובה ביותר, ואל תחכו לדירה ניסית שתתגלה בהמשך. מקסימום - נסו להקטין את משך הזמן של ההתחייבות בחוזה (הזמן הסטנדרטי הוא שנה). אגב, אם אתם משלמים ארנונה - בדקו אצל נציג בעירייה האם מגיעה לכם הנחה וכמה (רווח של עד אלפי שקלים בשנה).

חשוב! אם אין ולא הייתה לכם דירה על שמכם אף פעם, או לחילופין - אם קניתם, אך לא תיכנסו בתקופה הקרובה עקב אי השלמת הבנייה וכדו', והכנסותיכם הם עד תקרה מסוימת, הרי שאתם זכאים לסיוע בשכר דירה ע"י המדינה. הסיוע הוא עד 850 לחודש, לזוג ללא ילדים. עליכם להכין:

☐ פירוט מעסיקים מביטוח לאומי	☐ צילום תעודת זהות + ספח
☐ כל חשבונות העו"ש עם פירוט על כל הכנסה	☐ חוזה שכירות בתוקף
☐ מכתב בקשה	☐ תעודת נישואין
☐ אישור תשלום אגרת בקשה	☐ צילום צ'ק עם פרטי חשבון

ולהגיש לאחת מחברות הסיוע: 'מלגם', 'עמידר' או 'מגער'. תוכלו לקבל את כל המידע הנצרך מנציג משרד הבינוי בטל' 5442*. הכסף מגיע לכם חוקית, והתורה חסה על ממונם של ישראל!

רכישת ריהוט

למי שנכנס לדירה ריקה וצריך לקנות ריהוט, מומלץ מאוד להתחיל בבידורים כמה שיותר מוקדם. כאשר עושים מסע רכישות בלחץ של זמן – עושים את כל הטעויות האפשריות. בעת חירום, אפשר להשיג באופן זמני ריהוט מיד שניה או עשירית, עד לרכישת המוצרים.

קחו בחשבון, הגעת הריהוט עשויה להימשך עד 60 יום מההזמנה, במיוחד רהיטי עץ. מוצרי חשמל מגיעים תוך יום-יומיים, וטכנאי להתקנה מגיע כעבור יומיים נוספים (פתיחת והתקנת תנור ומכונת כביסה רק על ידי טכנאי מורשה, אחרת אין אחריות). החפצים הקריטיים לדיור הם **מקרר, מכונת כביסה ומזרנים** (אפשר לבקש בסיס חילופי עד להגעת המיטות שרכשתם). אם יש אותם – ניתן לשרוד תקופה קצרה בתנאי קרב עד הגעת התנור/גז, ארונות, ספריה ושאר הריהוט, לכן יש להקדים אותם לפני האחרים. ככלל, מה שלא הכרחי לקנות לפני – עדיף לחכות לאחר החתונה, ולהכיר במדויק את צרכיכם העתידיים.

נצרך כמובן מספר לקחים שעלו לאחרים ביוקר;

- ☑ **לעולם אל תקנו במקום הראשון שאתם רואים!** גם אם המוכר נראה מאוד אמין, בדקו מחירים לפחות בשלושה חנויות, ויש שהמליצו לברר מחיר גם באתרי השוואת מחירים. הפערים עשויים להיות עצומים, ומתוקף זכותכם לעדכן את המוכר במחירי המצוינים של המתחרה. רוב מוצרי הריהוט בכל החנויות מיוצרים באותן נגרות כך שההבדלים הם בעיקר באמינות, בשירות ובמחיר. בדקו האם המחיר כולל מע"מ, וכמה יעלו ההתקנות (המתקין רשמי עם תעודה?) ההובלות ועוד.
- ☑ **סכמו בצורה ברורה ועל הכתב**, לפני התשלום, את כל פרטי העסקה שבצעתם. מוצרים (שם ומספר מפורט של הדגם המובטח), מידות, צבעים, תוספות, תשלום מדויק על כל מוצר על כל התוספות שלו, עלות מדויקת של ההובלות וההרכבות (מעלית? סורגים? פירוק דלת? צנרת?), ותאריך אחרון לאספקת המוצרים. כך תחסכו עימותים, ויכוחים ועגמת נפש בהמשך.
- ☑ **חובה למדוד בדיוק רב את המידות והגדלים** שבהם ייכנסו הרהיטים, שלא תגלו שמכסה התנור נחסם מה'קאנט' של השיש והארון טיפה יותר גבוה מהתקרה... ברכישת ריהוט לדירה זמנית, יש לחשב **אופציה לפירוק והרכבה** מחדש כעבור תקופה (משנה לגבי איכות הרהיט ולגבי צורת הרכבתו, שאלו את המוכר), וכן לבחור **גדלים אוניברסליים** שיתאימו לרוב הדירות. שקלו פתרונות כגון ספרייה מחולקת לעמודות, מכונת כביסה עם פתח עליון, דלתות הזזה ולא ציר וכו'.
- ☑ **כדאי לבדוק מראש כמה שנות אחריות תקבלו**, ולחסוך את העלות של הביטוח שיציע לכם המתקין "במבצע רק ליום ההתקנה". כדי שהאחריות תהיה ברת תוקף, עליה להופיע בחשבונית. **חשוב:** יש מוצרים שצריך לשלוח את תעודת האחריות וטפסי הרכישה שלהם למשרדי החברה כדי לתת לה תוקף, אחרת אין אחריות!
- ☑ **מוצרים נלווים;** המתקין עשוי להציע לכם לרכוש ממנו מגנים מנפילות מתח, מסנני אבנית, ברזים, מפחתי לחץ ושלל מוצרים נלווים בהתאם למוצר, במחיר כפול ממה שתוכלו לרכוש לבדכם בטמבור היקר ביותר בשכונה (ובאמת כדאי לקנות).
- ☑ **כאשר הציוד מגיע** עיברו עליו בעיון ובדקו את שלמותו. במידה ומצאתם – עדכנו את המתקין ואת החנות מידית, ואם מפריע לכם – תוכלו לדרוש תיקון או החלפה. כמו כן בדקו שקיבלתם בדיוק את מה שסוכם. כדאי לעמוד ליד המתקין שלא יחפץ. אם יש משהו רציני – אל תהססו לשלוח חזרה את המוצר עם המוביל, וודאי שלא לחתום על קבלת המוצר בשלמותו. במוצרי חשמל המתקין אמור לחתום על ההתקנה עבור תעודת האחריות.
- ☑ **שימוש עתידי:** ישנם נתונים עיצוביים שבחנות נראים טוב, אך יש לקחת בחשבון שימוש עתידי. למשל; צבע לבן נוטה להתכלך // בצבע כהה (וונגה) יראו כל שריטה // עיצוב עם פינות חדות עשוי להיות יפהפה – עד שנתקעתם בו יחפים... // האם הותרתם מקום בחדר לחפצים גדולים? (תנור? עריסה??...) // בקיצור – תפעילו מחשבה, כי רוב העולם מתחרטים... (:

נדוניה

הנדוניה מורכבת מפרטים רבים מאוד שיש לדאוג להם או לרכוש ממקומות שונים, והדבר אורך זמן רב. לא כדאי להתחיל ברכישות לפני שמחת האירוסין, כי מן הסתם הזוג יקבל מתנות שיחסכו רכישות רבות וכן – אם אתם בעניין של לפנות לקרנות וגמ"חים שונים המספקים ציוד נדוניה בזול או בחינם – אין טעם לקנות כמובן. ברם, אחר שמחת האירוסין כדאי בהחלט להיכנס למהלך אקטיבי של רכישות החפצים המרובים, כדי למנוע עומס בסוף האירוע.

רשימת פריטים מלאה שוכנת בקובץ '**כל-כלה**' מבית ברכת ישראל. כדאי לעקוב ולסמן מה נרכש וכך לקבל אמביציה לסיים הכל בהקדם. לעתים יש דחף לקנות את היקר יותר שלכאורה הוא גם הטוב, אך חשבו על כך שברכישת כל כך הרבה פריטים, הפער למוצרים הטובים והיקרים יותר מצטבר ובסופו של דבר הופך למשמעותי מאוד. מה גם, שאולי טוב להותיר מקום לזוג להשתדרג בחלוף הזמן ;)

גמ"חים / קרנות

יש גמ"חים רבים המשאילים ציוד הקשור לאירוע; תפילות, ברכונים, פרחים, מפות, כלים, מחיצות, ציוד בישול וחימום מקצועי, ריהוט, אביזרי ריקוד לכלה, מזוודה לחופה (ראה להלן) ומה לא. תוכלו למצוא רשימות כאלו בספרי הטלפונים, במקומונים ועוד. הסתייעות בגמ"חים עשויה לחסוך אלפי שקלים. **בקשה:** סגרתם עם גמ"ח והחלטתם לבטל? אנא הודיעו להם! אחרים יוכלו ליהנות במקומכם!

בנוסף, יש קרנות וארגונים רבים שניתן להשיג מהם ציוד נדוניה, או מלגות תמיכה (הכול יחד עשוי להצטרף לסכום משמעותי) עבור הוצאות החתונה, ובמיוחד במקרים חריגים. לשם כך בדרך כלל תתבקשו לשלוח: הזמנה מקורית, צילום ת.ז. חתן ו/או כלה ו/או הורים עם ספח, פרטי המקרה, (מס' ילדים, הוצאות והכנסות וכו'), המלצה מראש הישיבה/ר' השכונה, פרטי חשבון בנק/כתובת למשלוח צ'ק.

יש שמוכרים רשימות מעודכנות של תורמים וקרנות, המחיר בד"כ כ-200 ₪ אך התמורה בד"כ שווה. ניתן להוריד את רשימה של גמ"חים וקרנות מאתר טקסט רץ הוצאה לאור, אך חשוב להבהיר כי אין לנו (וגם לא לטקסט רץ) אחריות בנוגע לרשימה או לכתובות המופיעות בה. **נא לא לבקש את הרשימה במייל**, ולא לפנות בענייניה. פניות בנושא לא תענינה כלל.

הזמנות

כתובות

אם אין לכם רשימות של המכרים (בר מצווה, חתונה קודמת) תצטרכו להכין רשימה חדשה, וכדאי להזדרז. איך מתחילים? פשוט מאוד, דבר ראשון קחו דף ועט, ורשמו 'אגפים'. למשל: משפחה צד האבא, משפחה צד האמא, שכונה, ישיבה של אבא, עבודה של אימא וכו'. כעת ליד כל 'אגף' תרשמו את המקום שבו ניתן להשיג את כל אנשי הקשר שבו, למשל - בעבודה של אמא ניתן לפנות למשרד ולבקש רשימה של כל אנשי הצוות וממנה תסננו את מי שרלוונטי, כך גם אצל אבא ועוד. משפחה - פנו לקרובים מכל צד שעשו שמחות לאחרונה, בטוח יש להם רשימה כלשהי. לאחר מכן - עברו על אנשי הקשר בפלאפונים, ולסיום על המדריך השכונתי.

אם יש לכם מחשב - אפשר למלא רשימה בקובץ 'אקסל', הכוללת טורים נפרדים של: תואר (הגאון הגדול/פרופסור/המדריכה), משפחה, שם פרטי, תואר סיום (שליט"א/היקר/ידידנו הוותיק), רחוב, מספר בנין, מס' דירה, כניסה, עיר, מיקוד. כאשר יהיה לכם קובץ כזה - תוכלו להפוך אותו בקלות לתוויות (פונקציה בוורד) מוכנות להדפסה על מדבקות [שאלו משהו שמבין]. כך תחסכו שעות של עבודת יד, והרשימה תישמר לאירוע הבא בעז"ת ותצטרך רק עדכון.

הדפסה

כדאי לחשב מראש כמה הזמנות במשוער תצטרכו, ולהוסיף על הכמות לפחות 10%. בפרט אצל מי שמחתן לראשונה, ועדיין אין לו אומדן עצמי לכמה הזמנות יזדקק. אגב, הרשימה של שמחת הבר-מצוה האחרונה אינה מספקת, משום שהחתן/כלה לוקחים גם כן כמות מסוימת, וכן נוספו כמה אנשים למאגר. קחו בחשבון, ההבדל בין 700 לבין 900 הזמנות במחיר הוא לא גבוה, אך הדפסה מיוחדת ל-200 הזמנות עולה הרבה יותר. לכן דאגו שלא תגיעו למצב בו תצטרכו להדפיס שוב. במקרה של ספק - כדאי להטות 'לחומרא' ולהדפיס יותר.

טיפ: עברו על רשימת המוזמנים, וסמנו לעצמכם מי כנראה יגיע לסעודה (על סמך ניסיון מאירועים קודמים, ולא השערה גרידא שאינה מלמדת בדרך כלל). כך תוכלו לדעת כמה מנות עליכם להזמין באירוע עצמו.

צורת ההזמנה: ככלל, רוב רובם של האנשים אינם מייחסים חשיבות רבה, אם בכלל, למראה ההזמנה. נשים - קצת יותר. מי שחפץ להשקיע - אין הכרח לשלם יקר. אפשר לשדרג את ההזמנה עם הוספת אלמנט קל, ובעלות מינימלית (סרט פשוט, מדבקות יהלום, נקודת טוליס, שאלו גננות...). במיוחד עם יש אחיות/יניות שאוהבות יצירה.

ישנן שלושה גדלים של מעטפות להזמנות: מעטפות שמספק האולם, מעטפות רגילות, מעטפות בהזמנה אישית (קחו בחשבון האם עלות המשלוח תהיה יקרה יותר. האולם נותן כמות מוגדרת או לפי מנות, ותוספת מעטפות - בתשלום. מי שחורג מהגודל הסטנדרטי, שיחשב האם הגודל של ההזמנה ייכנס למעטפות שהאולם מספק, וכן האם המשקל לא יהיה כבד יותר ממחיר מעטפה רגיל (נפק"מ בעלות דואר). יש שמדפיסים הזמנה עם קיפול שסוגר אותה בפני עצמה, כדי לחסוך בחלק מן המעטפות. מי שעושה זאת - שיקפיד להדפיס את שמו וכתובתו על הלשונית, למניעת הליכה לאיבוד עקב העתקה לא נכונה של הפרטים.

משלוח

אם אתם שולחים בדואר ישראל, מומלץ לשלוח לכל המאוחר חודש לפני האירוע. ישנם שירותי משלוח וחלוקה פרטיים של דואר, כגון "היימטש פוסט", "שירות" ועוד. דרכם העלות נמוכה יותר, והם אמינים יותר. באזור מגורכם תוכלו לחלק בכוחות עצמכם (או בכוחות ילדיכם), אך אם הכתובות מורכבות יתכן ומומלץ לתת לשירות מקצועי. חשבו על הזמנות גם עבור הסבים והסבתות שיהנו מן הסתם לתת למכריהם, ותנו גם לחתן והכלה עבור החברים/ות הרבנים/מורות.

ביגוד לבני המשפחה

לעיתים מרוב עצים לא רואים את היער, אך חשוב לדעת כי מומלץ מאוד להחיש את קניות הביגוד (ושאר הקניות) כמה שיותר, משום שקרוב לחתונה הלחץ גובר ולעיתים מבצעים טעויות, נכנעים לאילוצים, ורוכשים ביגוד יקר יותר ויפה/רצוי פחות. נקטו כלל זה בידכם: מה שאפשר - קונים היום!

אם יש כמה אחים או אחיות שזקוקים לביגוד, נוח לרכז את הקניות במשותף (או לחילופין לעשות עם כל אחד סיבוב לכל מה שהוא זקוק ולדעת ש"עם חני סיימנו"). קחו בחשבון, שאם תקנו בחנות אחת ובקנייה אחת כמה פריטים - תוכלו להתנות את הקנייה בקבלת הנחה משמעותית, ובמקרים רבים הזבן יענה לדרישתכם (בחנות 'חרדיות', לא ברשתות). בכל אופן, ערכו כמה שיותר מוקדם **רשימות מפורטות** של כל פריטי הביגוד הנדרשים לכל אחד ואחד מבני המשפחה.

שמלות

יש שמעוניינות בביגוד אחיד לכל בנות המשפחה הקרובות. אין ספק שהמראה מלבב, אך יש לשקול האם זה שווה את המאמץ והעלות. בכל אופן, ביגוד ניתן להשיג על ידי תפירה, קנייה או שכירות. ישנם בעלי חסד נפלאים שפתחו גמ"חים המשכירים סט שמלות אירוע מפוארות בעיצוב אחיד לכל הילדות, בחינם או מחיר סמלי. זהו חסד עצום של חסכון למשפחות אברכים ואשרי חלקם.

תפירה או קנייה של שמלות, מומלץ לבצע מוקדם ככל הניתן, משום שהעניין עלול לקחת זמן. חשבו האם האלמנטים תואמים את הגיל. בררו על אשת מקצוע טובה, המשתמשת בחומרים איכותיים אשר יישמרו את איכות הבגד, ויאפשרו לכן להשתמש בו שוב בעתיד ולהשכיר/למכור לאחרות. אם אתן שוכרות - בררו במספר מקומות, בקשו תמונות, וכאשר מצאתן דוגמא שמצאה חן בעיניכן, כדאי שתלכו לראות את הבגדים מקרוב האם הם תואמים במראה (ובעיקר במצב) למוצג בתמונה. בררו גם אפשרות של תפירה ותיקון לפי המידות הנדרשות. ניתן לשכור גם מגמ"חים במחירים זולים, אך לא בהכרח שהמידות תואמות. חשבו על עניין הנוחות, האם הבגד אינו מגביל מדי במהלך האירוע.

לא תמיד תמצאו לכולן את אותו הבגד, וכדי לתפור בגד זהה למה שמצאתן - נדרשת מיומנות רבה כדי שהתוצאה תהיה תואמת. אם אינכן בטוחות שהבגד הנתפר יהיה זהה - עדיף לא ללכת על זה ולחפש מקום אחר. ובכלל, למה לא להסתפק בבגד מהאירוע הקודם?..

תסרוקות

יש שמשקיעות בתסרוקות מקצועית עבור האחיות, ובמקרה כזה גם כדאי לברר ולוודא שהסירוק מקצועי ברמה סבירה. יש ללכת מוקדם למסרקת, ולהביא אתכם את הבגד של האירוע. מומלץ להימנע מתספורות לא יציבות ומכבידות, שעלולות לגרום הפרעה משמעותית במהלך האירוע. אם יש כמה אחיות, בדקו מה התוספת עבור ביצוע העבודה בבית, ייתכן שהעלות מצדיקה את שלווה הנפש. אחיות הכלה ישיגו עבור זה מחיר זול יותר (אם המסרקת עובדת גם על הכלה). במקרה כזה, יש להתארגן מוקדם, להתחיל בגדולות ולסיים בקטנות (שעלול 'להתפרק' להן...). הכלה אחרונה, כמובן.

בדקו האם יש ללבוש את בגד החתונה לפני התסרוקות והאיפור שלא יהרוס את העיצוב. אם כן - **חובה** לכסות בניילון את הבגד למניעת לכלוך וכתמים מהאיפור ומהסירוק. טיפ: עשו חור באשפתון, ותחבו בו את ראשכם. כך תקבלו כיסוי הרמטי, ובסיום תוכלו פשוט לקרוע אותו בעדינות. שאפו לסיים את המלאכה לפחות שעה לפני זמן היציאה הרצוי מהבית.

שלב רביעי /// לקראת החתונה

עוד שבוע...

כשבוע לקראת החתונה מומלץ להקדיש זמן, ולהרים טלפונים לגורמים הרלוונטיים, כדי למנוע הפתעות. בין היתר: למסדר קידושין, לתזמורת, לצלם, לאולם, לקייטרינג, למאפרת, לכיסא כלה, לסלון כלות, לנהג של החתן/כלה אם יש, לגמ"חים השונים וכל מי שאפשר. ודאו עמם שהם זוכרים את התאריך וכל הפרטים שסוכם, כי אם הייתה חלילה אי הבנה כלשהי - כדאי מאוד שתגלו אותה שבוע קודם...

סדרן לחתונה

הסעיף הבא, הינו מן הסתם **ההמלצה המשמעותית והחשובה ביותר בקובץ זה**, אשר עשויה לחסוך עגמת נפש רבה לבעלי השמחה. בעלי שמחה רבים שיישמו זאת, הודו מאוד וברכו על הרעיון שחסך להם הרבה כאב ראש, זמן וכסף. המלצתנו היא למנות **'סדרן'** מטעמכם לחתונה, שידאג לתפקוד של כל הפרטים. הסדרן יכול להיות חבר טוב, בן דוד (לא אח או גיס, אלא מישו חיצוני שלא יהיה עסוק מדי במהלך האירוע). כמובן שיש לבחור במישו רציני ואחראי שגם בעלי המקצוע יתייחסו אליו ברצינות, שיפעל בחכמה, יאחז ראש אבל לא ירגיז את הגורמים השונים או יפריע לזרימה הנעימה של האירוע.

הסדרן יתבקש על ידכם להגיע מוקדם מאוד לאולם, ותפקידו יהיה לוודא שכל הפרטים הקטנים והגדולים מתקדמים ופועלים בקצב הרצוי, כאשר בעלי השמחה עצמם **עסוקים מדי כדי לפנות להם תשומת לב**. מה למשל? קורה שהאולם 'שוכח' ואינו עומד בסיכומיו ביחס למספר המקומות, התפריט, השעות, הניקיון וכו'. קורה גם בחתונות רבות שהאירוע נמרח ונסחב (בעיקר לקראת ברהמ"ז) זמן רב ללא סיבה, ולאחר מכן נותר מעט זמן לריקודים.

כיון שכך, מומלץ להכין רשימת משימות מראש, ולתת לסדרן. להלן רשימה אפשרית, שתוכלו כמובן להוסיף עליה מדעתכם:

- ☐ **עם ההגעה לאולם:** להכניס תיק של כלה לחדר ייחוד. לרכז את הציווד של החופה במקום שמור ונגיש. לארגן מקום למתנות.
- ☐ **לאחר מכן:** לבדוק שהאולם, השירותים והריהוט נקיים יחסית, שבאמת יש ___ מקומות ישיבה כמסוכם (גברים/נשים).
- ☐ **לאחר מכן:** לבחון שהתפריט תואם במלואו למה שהוזמן (ציידו אותו מראש בתפריט שסוכם). וכך במשך הסעודה.
- ☐ **שעה** ___ לוודא שצוות הצילום כולו הגיע, והביא את הציווד שסוכם (אביזרים, רקעים). אם לא – טלפון 'בהול' אליהם.
- ☐ **שעה** ___ לוודא שהתזמורת וההרכב הגיעו כמסוכם. (לתאם איתם על אחראי על ה"מים" לרבנים).
- ☐ **שעה** ___ לוודא שמסדר הקידושין הגיע או מגיע מיד, שהעדים לא באמצע מנחה, שיש מיקרופון תקין לחופה.
- ☐ **שעה** ___ להכין ציוד לחופה; עששיות עם נרות, יין, גביע, להדליק ולתת להורי החתן והכלה (מומלץ למנות אחראי נפרד).
- ☐ **עם סוף החופה:** לאסוף את הציווד של החופה כולו ולשמור במקום בטוח, **וכן את הכתובה!**
- ☐ כעבור ___ דקות לוודא שמנה ראשונה (או גם שנייה) מוגשות בזמן ובקצב. **חשוב!** שהמוזיקה לא חזקה או צורמת מדי.
- ☐ **שעה** ___ אם יש צורך להזכיר לצלם להיכנס לחדר ייחוד לצילומים.
- ☐ **שעה** ___ (או ___ דקות אחרי סיום החופה בפועל) להזכיר להורים/לחברים לזרז את החתן והכלה בחדר-ייחוד.
- ☐ **שעה** ___ להכין גביע יין, ולהזכיר לאבי החתן / כלה להתחיל להתארגן לקראת ברכת המזון וש"ב. חבל להימרח סתם.
- ☐ **בסיום הסעודה:** לוודא שהמלצרים מכנים את השולחנות ומקפלים אותם לצורך הריקודים.
- ☐ **שעה** ___ לוודא שהבר (מנות משמחים) מתפקד, שיש שתייה, אוכל, כוסות וכו' כפי שסוכם.
- ☐ **סוף הריקודים:** לקחת את הדיסק מהתזמורת, ולשמור במקום בטוח (במיוחד אם אין עותק).
- ☐ **לקראת סיום:** לבקש במטבח שיארוז את יתרת האוכל שנותר (ע"פ הסיכום, ואם יש לכם מה לעשות בו).
- ☐ **סוף האירוע:** לעבור על האולם ולבדוק שאין אבדות, מתנות, ציוד חופה וכו', להזכיר להורי הכלה לקחת את הכתובה.

תוכלו כמובן להוסיף על כך כהנה וכהנה, על פי פרטי האירוע הספציפי שלכם. חישובי רגע כמה טרדה ועגמת נפש יכול למנוע סדרן אחד כזה שיעשה את מלאכתו נאמנה. רצוי לתת לו **רשימת טלפונים** של כל מי שקשור לאירוע: מסדר קידושין (נהג שלו), עדי החופה, מנהל אולם, רב-מלצרים, צלם, תזמורת ועוד. בכל מצב, החזיקו רשימה כזו אתכם בכיס (או בפלאפון).

עדים לחופה ושאר כיבודים

לא פעם החופה מתעכבת כיון שאין עדים (בני המשפחה הם 'קרובים'...), לכן כדאי לחשוב על כך מראש ולתאם עם עדים שיהיו במקום. ניתן לכבד שניים מצוות ה'משיבים' וכדו' בישיבה, שיבואו עם ההסעה לחופה וכך לא תתקעו. יש שנוהגים שעדי החופה ועדי הקידושין הם נפרדים, אם כן - עליכם לדאוג לארבעה אנשים שאינם קרובים.

כמו כן, כדאי לתכנן את רשימת הכיבודים והברכות מראש (כולל התארים הראויים לכ"א) ולא לאלתר ברגע האחרון. ניתן לחשוב גם על מישור שיכבד את המברכים, הן בחופה והן בשבע ברכות שלאחר ברכת המזון בחתונה עצמה.

ציוד לחתונה

גמ"ח ברכת ישראל מספק את כל הציוד הדרוש לחופה במחיר עלות של מוצרים מתכלים, במזוודה קומפקטית ונוחה. הגמ"ח מונה מספר סניפים ברחבי הארץ. מומלץ להתקשר הרגע ולשמור תאריך, במיוחד אם החתונה בעונת עומס (אדר/סיון/תמוז/אב/תשרי).

לתשומת לב!

הטלפונים נועדו **לתיאום והזמנת מזוודה בלבד!** לבקשת הקבצים וכל נושא אחר יש לפנות **אך ורק במייל**.

עיר:	שכונה:	רחוב:	משפחת:	לתיאום:
אלעד	אחיעזר	הלל 33	אשר	052-769-4237
אשדוד	רובע ג'	חטיבת הנגב 41	לב	0504-100-200
בית שמש	רמה ג'	נחום הנביא 10	גודסבלט	02-991-3214
ביתר	גבעה א'	הרבי מזויעה 17/1	רביץ	02-580-8077
ירושלים	בית וגן	בית וגן 85	שנקולבסקי	058-322-3445
ירושלים	רמות ב'	אשכולי 108 ד'	כהן	054-849-3335
ירושלים	רמות ד'	מירסקי 23	כהן	052-716-9115
מודיעין עילית	קרית ספר	נתיבות המשפט 80	רוזנהן	08-979-1021
צפת	מאור חיים	מאור חיים 5/20 א'	גולדשמיד	053-312-2335
רכסים	גבעה ב'	האירוסים 29/1	קרמר	04-904-0804
/// בעלי חסד מערים נוספות החפצים להקים סניף (כרוך במאמץ) - יוכלו ליצור איתנו קשר במייל.				

תכולת המזוודה:

- תפילה לכלה (עור לבן).
- עששיות לחופה + בסיס נאה + נרות + מצת.
- גביע חד פעמי כסוף + תחתית + פותחן יין.
- יין לבן. (מומלץ מאוד, למקרה שנשכח (ותמיד נשכח)).
- כוס חתנים **דקה** לשבירה (חובה!! חמירא סכנתא).
- חוברת ברכות החופה בכתב גדול + דף כיבודים.
- ממחטות מיוחדות לניקוי כתמים מהיר.
- חוט שחור ולבן + מחט + סיכות ביטחון.
- אקמול, פלסטרס, תיק 'עזרה ראשונה'.
- נצנצים. חיתה. אפר. (לנוהגים).
- כתובה רזרבה (3 נוסחאות) + עט.
- עניבה לבנה רזרבה.

ב"ה יש גמ"חים נוספים רבים המספקים את כל הציוד הנדרש לחופה ולחתונה, חפשו בספר טלפונים. הדבר יחסוך לכם הרבה כאב ראש. כל פרט לעיל הוא קטן כשלעצמו, אך **נסו לדמיין את הרגע בו זקוקים לו - והוא איננו...** מומלץ לפתוח לפני כן בבית ולוודא שכל הפרטים נמצאים, אם לא - ידעו את בעלי הגמ"ח לפני האירוע.

ערכו רשימה מפורטת של מה שצריך לקחת לאולם לבד יישכח משהו;

שני הצדדים: כסף מזומן (והרבה), מזוודה לחופה, פעקאלאך לסעודה, מפתח לדירת הזוג (!), ציוד לתינוק, שמות לתפילה, אביזרי ריקוד לכלה (כדאי שהחברות יביאו, ולא האחיות העסוקות והמסורקות), חבילת אשפתונים להובלת מתנות.

צד הכלה:

- ☐ **טלית.** לחתן היקר. יש לה תחביב קבוע ללכת לאיבוד.
- ☐ **תפילה לכלה.** אולי גם לאימהות ולציבור.
- ☐ **אביזרי ריקוד.** ראה למטה.
- ☐ **מעיל לבן לכלה.** בחורף. וכן מטריה לבנה.
- ☐ **תיק של הכלה.** לשים בחדר ייחוד מיד עם ההגעה לאולם (כדאי למנות את, או סדרן).
- ☐

צד החתן:

- ☐ **טבעת נישואין.** אפשר לשים בכיס החתן*.
- ☐ **מתנה לחדר ייחוד.** בכיס החתן*.
- ☐ **קיטל.** לנוהגים. מומלץ לגהץ מראש.
- ☐ **חולצה ועניבה רזרבה לחתן.** מומלץ מאוד!
- ☐ **כתובה.** במיוחד אם היא כבר חצי מלאה.
- ☐ **תפילין!** לשחרית של יום המחרת...
- ☐

*הנוהגים שהחתן נכנס לחופה עם כיסים ריקים, ימנו אחראי שידחוף לו בכיס בעיתוי הנכון.

היום הגדול

מומלץ מאוד שיום זה יהיה פנוי לחלוטין מסידורים טכניים מלבד ההכרחיים ליום החופה. הדבר יתאפשר רק אם תשקיעו מאמצים כדי לגמור הכל לפני כן. לילה קודם לכן מומלץ שהחתן / הכלה ובני משפחותיהם ילכו לישון מוקדם (ינסו לפחות), יום החתונה הוא יום מעייף מאוד ועליכם להיות ערניים. חשבו האם ברצונכם לפנות זמן לתפילה ומחשבה ביום הגדול, בהשקט ובשלווה. רצוי מאוד שהחתן יתפלל מנחה גדולה (וידי כערב יו"כ) גם בקיץ. אם נוהגים לנסוע לכותל – כדאי מאוד לנסוע לתפילת שחרית או מיד אחריה, **ולא בצהריים**.

ראוי להכין רשימה ברורה של כל מה שיש לבצע ביום זה, ולתלות אותה במקום בולט בבית. כל דבר שבוצע למחוק, וכך לדעת בדיוק מה נשאר. דאגו במהלך היום לארוחה קלה ומשביעה עבור בני המשפחה. לפני שיוצאים ודאו שלא שכחתם דבר ממה שיש לקחת לאולם (פירוט לעיל). אם החתונה בעיר אחרת – בדקו אופציה לצאת לשם כבר בשעות בוקר, ולהתארגן שם. ענייני סירוק ואיפור ביום החתונה, ראו לעיל בסעיף **"ביגוד לבני המשפחה"**.

לצערנו, קרו וכנראה גם יקרו מקרים רבים של פריצות לבתי בעלי השמחה במהלך השמחה/שבת חתן, ומתברר שהגנבים למדו לעקוב אחר ההזמנות בבתי הכנסת או בתיבות השכנים. תמיד מומלץ **להשאיר שומרים** כלשהם דוגמת שכנים/ות וכדו' שישוה בדירה, או לכה"פ יבקר בה מדי פעם. יש שמסתפקים באור דולק וכבה על שעון, וטייפ ברקע, אבל רוב הגנבים שמעו על הפטנט לפניכם.

אם יש תינוקות למשפחה, ואי אפשר להשאירם אצל ביבי סיטר למשמורת, שכרו מישהי מיוחדת (לא מהמוזמנים) שתשמור עליו באזור האולם (חדר ייחוד?). כך הוא יהיה נגיש לטיפול והאכלה, אך לא יפריע. אל תסמכו על אחיות/בנות דודות בעניין, כי לא יהיה להם ראש לזה.

במהלך האירוע, הקפידו **לחייך ולהאיר פנים** אל האורחים. קחו בחשבון שהמשתתפים באירוע מקדישים עבורכם זמן, מאמץ, ואולי גם כסף על נסיעות וביבי-סיטר. התייחסו בשמחה ובמאור פנים לכל אחד ואחד (גם מי שאינכם מכירים), כביכול הוא אורח כבוד אשר בא לבקר אתכם בביתכם הפרטי. המשתתפים ייהנו מן האירוע, ישתתפו בשמחתכם בלב שלם, והמצלמות ינציחו את הרגעים והמאשרים.

תשלומים בסוף האירוע

יש לתאם עם המחותנים את כל ענייני התשלומים באירוע, מי משלם וכמה ולמי. מומלץ שצד אחד ייתן את כל הסכומים הנדרשים לצד השני מראש, **ורק הצד השני ישלם לכל הגורמים**. כך תמנעו מטעויות, ומתשלום כפול שעשוי להיות מסובך לקבל אותו חזרה.

מומלץ מאוד להכין מראש את כל הכסף **במעטפות סגורות**, ועל כל מעטפה לרשום עבור מי היא: אולם, צלם, תזמורת, מלצרים, הסעה לחברים וכו'. באירוע עצמו לא בטוח שראשכם יהיה פנוי, בשביל לחשב כמה זה 85% מתוך 7550, ואנשי המקצוע לא תמיד זוכרים כמה בדיוק מגיע להם..

בנוסף, דאגו גם לכסף בצד עבור הוצאות לא צפויות, כגון: מונית לראש הישיבה, תגבור הסעה נוספת לחברי החתן, כסף לנסיעות חזור, ואולי גם לכמה וכמה גבאי צדקה, שמן הסתם יבואו לזכות אתכם בשעות הנשגבות. מנהיג יפה לתרום ביום החופה 'סעודת עניים' ע"פ מעשה דבת ר"ע לאחד מבתי התבשיל או לישיבה קדושה (ולוודא שהארוחה באמת תשודרג או תשולם מזה).

טיפים למלצרים - יש נוקטים שאי מתן טיפים כרוך בגזל, כיון שזוהי חלק ממשכורת המלצרים המקובלת בשוק. סכמו מראש מי מהמחותנים נותן וכמה. יש כאלו שנותנים מראש לאחראי האולם או לראש המלצרים, שיחלק למלצרים בעצמו, **על דעת שהם לא יבואו לבקש** (עי' לעיל). כמו כן - בררו לפני כן על התעריף המקובל, שלא ינצלו את טוב לבכם מעבר לרצוי. הסכום נע בין 30 עד 200 לכל מלצר/ית, תלוי כמובן ברמת האירוע. ו... רגע לפני שאתם עוזבים את השטח:

- ☐ **כתובה** - הורי הכלה, לקחתם??
- ☐ **אבדות** - שמישהו (סדרן) יעבור על האולם במהירות, לוודא שלא נשכחו אבדות יקרות, גם לא מתחת השולחן המכוסה מפה.
- ☐ **מתנות** - ודאו שלא נותרו מתנות בפניות, ניתן להצטייד מראש בקרטונים / אשפתונים להובלה, במיוחד אם יש גשם.
- ☐ **חתן וכלה** - אפשר לסייע להם בהובלת המתנות אל ביתם הטרי, כולל העלאה לבית אם יש צורך. אבי החתן יכול לתת לבנו כמה שקלים במזומן - מה שהחתן עצמו בד"כ אינו זוכר לעשות (עבור מכולת/נסיעות למחר...). מכאן ואילך - הוא יסתדר..
- ☐ **אוכל שנותר** - למרות שכעת ראשכם לא במקום, ס"ה שילמתם עליו סכום יקר מאוד ולפחות חלק ממנו עשוי להיות שימושי למדי. בכל מקרה, אם זה יזרק - מצוה גדולה לקחת לישיבה גדולה כלשהי, ולהניח בחדר האוכל (נא כתבו מה הכשרות), חזקה עליו שלא ישוב ריקם.

שלב חמישי - שבע ברכות

ימי השבע-ברכות

ערכו מראש רשימה לעצמכם, ועבור החתן והכלה - היכן תהיה השמחה בכל יום, וחשבו את מי להזמין לכל שמחה. הימים מתחלקים ב'שווה' בערך בין הצדדים, אך מקובל גם לחרוג לפי הצורך והעניין. דאגו 'לפנים חדשות' בכל יום - במיוחד אם אין שכנים בסביבה.

מומלץ שלא לעשות במקומות קשים להגעה עבור בני המשפחה המורחבת, ובמיוחד בתנאי מזג אוויר קשים או בזמנים לחוצים. אם הנכם נוסעים באוטובוסים או רכבת, בררו מראש את זמני התחבורה (אוטובוס אחרון...). שוכרים רכב? **הזמינו לפחות שבוע מראש!**

שבת אויכרוף / חתן

יש מנהגים רבים בדבר, יש שעושים בבית ועולים לתורה בשטיבעל הסמוך, ויש שנוסעים למלון בקוסטריקה עם כל המשפחה המורחבת. אם עושים שתי שבתות (אויכרוף ושבת שבע-ברכות) מקובל שכל צד מפיך שבת אחת, אך בימינו ישנם רבים שמשקיעים במשותף רק בשבת שבע ברכות, ושבת אויכרוף עושים במסגרת מצומצמת יותר. למשל, בציבור הספרדי-ישיבתי, מקובל שצד החתן מפיך את השבת חתן ואין אויכרוף כלל.

נביא להלן רשימת סידורים כלליים בהתאמה לכל סוגי השבתות, לקטו לעצמכם את המידע הרלוונטי.

מקום:

אם אתם עושים בבית או בביה"כ סמוך - חפשו דירות ללינה **כבר חודש מראש**, תלו שלטים בכל הכניסות באזור + בתי הכנסת וכו'. **טיפ שקבלנו:** כדי למנוע ערבוב של כל מפתחות הדירות זה בזה, הכינו מראש מדבקות/תליונים/שקיות עם פתק, המכילים את שמות המשפחה והכתובת של אלו שאמרו שיתנו דירה, והצמידו למפתח ברגע שקיבלתם אותו. כך האורחים באותה דירה ידעו בדיוק היכן היא, ואתם לא תתבלבלו.

תאמו עם גבאי ביה"כ שיסדיר את העניינים מבחינת עליות, קידוש וכו'. יפה לארגן מפה בסיסית של האזור בכל דירה (אפשר לצלם מספר טלפונים ולהוסיף סימון מיקומים של בית הכנסת, מקום האוכל וכו'). כמובן שאופציה זו זולה הרבה יותר.

אם אתם שוכרים מקום - חשבו היטב על מקום מוצלח, **בררו עליו** אצל אנשים שהיו בו, וחשבו את זמני הנסיעה של בני המשפחה אליו וממנו, בשישי ובמוצ"ש, בחורף ובקיץ. חשבו גם על המרחק הגיאוגרפי בין מקומות הלינה למקום האוכל, במיוחד אם יהיה שרב או ברד. מומלץ להזדרז גם בזה ולתפוס מקום מיד עם סגירת השידוך, כי המקומות הטובים נתפסים.

הכנות וציוד נדרש:

הכינו רשימה מפורטת לעצמכם מה יש להביא, כולל ביגוד לכל המשפחה, ציוד עזר, תנורים, מצעים, פלטות, מיחם ועוד. אם יש אפשרות תוכלו להכין מיתוג קל לשבת, שלטי "שבת שלום!" וכן "ברוכים הבאים! - החדר של סבא וסבתא ציגלמן" (במקרה כזה השאירו מספר דפים מעוצבים ריקים, למילוי לפי הצורך. אורחים חדשים ברגע האחרון, שלטי הכוונה וכו').

יפה להכין לוח זמנים לשבת ולשים בכל חדר/דירה, כדי שהאורחים ידעו מה עומד לפנייהם, וכן מתי להגיע (כדאי להקדים מעט את זמני הסעודות מהרצוי בפועל, ע"פ אופי המשפחה...). חלקו את מקומות השינה מראש לפי הצורך (מיטות, עריסות, מדרגות, רעש), ובערב שבת כאשר הציבור הקדוש מתחיל לבא - דאגו למישהו שיקבל את פניהם בחיוך, ויפנה כל אחד למעונו הוא.

דברים שעשויים להישכח: **ספר תורה, סידורים וחומשים, גביע, פותחן בקבוקים, חבילת נריות לציבור, נר ובשמים, מזכרת** (אם הכנתם). אם החלטתם לעשות **מזכרת לשבת** - הכינו אותה כמה שיותר מוקדם. למקפידים - זכרו **לפתוח את כל האריזות** והבקבוקים מראש. לסיום - מי ידבר בכל סעודה? מוגבל בזמן? מי בעל התפילה? יש בעל קורא? מי עולה מתי?

אוכל:

חוץ מתפריט הסעודות, החליטו מראש על תוספות צדדיות כמו **פינת קפה** פעילה, וכן **כיבוד** במקומות הלינה - במיוחד בקיץ כשבאים מנסיעה והילדים (לא רק..). רעבים מאוד. במיוחד, אפשרו אופציה לעשות קידוש והבדלה בצורה עצמאית, הניחו גביע (אפשר חד פעמי) ומיץ ענבים במקום גלוי בחדר אוכל נון-סטופ, או במקומות השינה.

☐ **פינת קפה** - חלב, קפה-נס, קפה שחור, תה (תמצית או תה נמס), שוקו, סוכר, כפיות, כוסות קרטון, מפת ניילון, טישו, מיחם (בטיחות!!).

☐ **קבלת פנים** - פירות / פיצוחים / ממתקים / סוכריות / עוגות / עוגיות / שתייה קלה / כוסות / תכניה (מחק את המיותר, מומלץ להכין מראש עם ניילון נצמד שיישמר ולא יתייבש). לא רצוי לתת אוכל שעלול להתקרר (קוגל), להתחמם (גלדות), להתייבש או להתקלקל. אם הוחלט על מתנה לכלה לשבת (פמוטים?) - ניתן לשים בחדר החתן ו/או הכלה בצורה נאה, עם נרות או שמן כמובן (אלא אם החלטתם שלא ידליקו בחדרים).

☐ **תפריט** - לא כתבנו כאן רשימה מפורטת, כי מי שבאמת יודע ומסוגל לבשל לבד לשבת חתן קומפלט - יסתדר בלי רשימה שלנו, ומי שאינו יודע - שיעשה שיעורי בית רציניים, כי זה **מורכב מאוד**. במידה והבישולים מתחלקים, הכינו טבלת תפריט עם פירוט; מי מבשל מה, והאם בוצע (כך תוכלו לעקוב). החלטתם לבשל הכול לבד? **אתם חייבים להתייעץ על זה עם בעל ניסיון!!** גם מבחינת הבישול הכמותי, האחסון והחימום שלו, ובעיקר מבחינת ההיערכות הלוגיסטית ולוח הזמנים.

☐ **כלים** - כלי הגשה וסכו"ם, יש גמ"חים המספקים בהשאלה. ניתן להביא חד פעמי (הרבה יותר פרקטי). אם הזמנתם קיטרינג - בד"כ הוא מספק גם ציוד. אם לא, זכרו: צלחות (גדלים שונים), כוסות, סכו"ם, קערות הגשה, צלוחיות, לפתניות (סלטים, קינוחים, חדרים), מפיונים, מפות לשולחנות, בהתאם לתפריט.

☐ **סוכריות** - לא לשכוח להביא לעלייה לתורה. למי שאינו מנוסה; ישנן שבע עליות, ובכל אחת מהן - סבתות ודודות שרוצות לזרוק והרבה. אם לא יהיה מספיק - ייגמרו הסוכריות לפני העליות הקריטיות, וחבל שהחתן לא יקבל כלום. הכמות המומלצת בציבור רגיל היא לפחות שלוש ק"ג חלקי הסבתות ויוצחל"צ, ולהפחית לפחות 30% מהכמות שתיזרק בפועל, ע"פ תעריף ילדות בעזרת נשים. החתן יודה לכם מאוד אם תרכשו טופים רכים, ולא סוכריות קשות וכואבות (ואולי גם רופאי השיניים). **טיפ:** אפשר לחלק מראש בשקיות לפי העליות, ובכמות יחסית למעמד העולה (דוד/סבא/חתן).

עצות וטיפים כלליים:

- ☑ **למדו את המקום** - בהזדמנות קפצו למקום השמחה, וראו מקרוב מה נראה שיצטרכו. חשבו על: ארון קודש // ספר תורה // חומשים // סידורים // שולחנות // כסאות // סטנדרים // ווילונות // מחיצות // מיטות // מזרנים // עריסות // שלטי הכוונה // תאורה // מפצלי חשמל // כבלי חשמל מאריכים // מאווררים // תנורים // שעוני שבת // מצעים // שטיחי רצפה לכיורים // חוטי קשירה (למיחם, לדלתות, לשלטים ועוד) ועוד. בדקו האם עליכם לבקש **מפתחות** למטבח, למחסן, לחדרים ולמתחם בכלל. בדקתם שניכם את המזגן בחדר אוכל/בית מדרש וקר מדי? לא בטוח שיהיה קר כשהיו במקום מאה איש! לגבי חימום זה הפוך. כשיש חלונות אפשר מקסימום לפתוח ולאזן.
- ☑ **ציוד** - פעמים רבות עליכם להביא ציוד נוסף, על פי תנאי המקום. יש גמ"חים שמספקים ציוד לשמחות, וביניהם: שולחנות, כיסאות, מפות, כלים נאים, מגשים, סירים גדולים, פלטות לסירים, תנורי חימום, מאווררים, נרות, שעוני שבת, כבלים מאריכים, סידורים, חומשים, ספרי תורה ומה לא.
- ☑ **הגיעו מוקדם** - כדאי שכבר ביום שישי בבוקר תהיו בשטח (מקסימום תנחו קצת), ותכינו הכל כמה שיותר מוקדם. ככה תגלו (יה"ר שלא) שהמקום לא נקי, שהמיזוג לא עובד, שהפחת במטבח נופל בגלל עומס חשמל מהפלטות, שהמעלית נתקעת, שאין מנעולים לחדרים, שיש נזילה של מים, שיש ליקויי בטיחות (להלן) ועוד.
- ☑ **בטיחות!!** - הקדישו זמן לבדיקה יסודית של נושא הבטיחות, ובמיוחד אם משתתפים גם ילדים. קבלנו בקשה מיוחדת מהנהלת 'איחוד הצלה', להוסיף ולהתריע כי **בשבתות אלו מתרחשים ל"ע אסונות רבים**, בלי שום פרופורציה לשבתות רגילות בבית. הסיבות לכך פשוטות, מצויות מאוד ובלתי נמנעות:
 1. המפגש עם בני הדודים מעורר בילדים את יצר השובבות ביתר שאת ומזמינים רעיונות שלא תעלו בדעתכם.
 2. רוב השבתות ההלו נערכות במקומות שלא מותאמים לנוכחות של ילדים (כמו מבנים של ישיבה גדולה וכדו').
 לכן, לבן יהפוך חלילה לאבל מחולכם – אנא בדקו היטב: **אזור הדלקת נרות מבודד ובטוח** (מומלץ לרכז את כולם בחדר האוכל, ולא כל אחד בחדרו), **מיחם יציב** - קשור ורחוק מהישג יד קטנה, **מקומות גבוהים בלי גדר ואתרי טיפוס פוטנציאליים**, **חפצים כבדים לא מקובעים**, **לוחות חשמל חשופים**, **זכוכיות**, **ציוד כבד**, **כניסה לגג**, **מעלית**, **מנעולים**, **יציאות לכביש** ועוד.

* * *

מזל טוב!

עימוד הקובץ בוצע על ידי:

 הגהה	 עריכה	 הקלדה	תן למקצוענים לעבוד בשבילך!	 טקסט רץ. הוצאה לאור 039-111-444 // textratz.co.il
 הדפסה	 עיצוב	 עימוד		

לנוחותכם, מצ"ב להלן רשימה של כל הקניות והסידורים הנפוצים, לפי סדר ונושאים. שימו בכיס וסמנו מה כבר ביצעתם.

----- ✂ ----- **דף סידורים כללי להורי החתן - גזר ושומר** ----- ✂ -----

☐ למצוא אולם	☐ להזמין גמ"חים	☐ לשלוח הזמנות	☐ שמות לתפילה
☐ לסגור עם האולם	☐ ביגוד לחתן	☐ מקום מגורים לזוג	☐ אירועי שבע ברכות
☐ לסגור תזמורת	☐ ביגוד לאבא	☐ משכנתא	☐ שבת שבע ברכות
☐ לסגור צלם	☐ ביגוד לאמא	☐ נדוניה	☐
☐ מודעת אירוסין	☐ ביגוד לאחים	☐ לסדר דירה	☐
☐ תכשיטים לכלה	☐ ביגוד לאחיות	☐ סדרן לחתונה	☐
☐ שעון לכלה	☐ כתובה	☐ ציוד לחתונה	☐
☐ זר אירוסין	☐ רשימת מוזמנים	☐ רשימת כיבודים	☐
☐ קרנות תמיכה	☐ להדפיס הזמנות	☐ להכין כסף ושיקים	☐

----- ✂ ----- **דף סידורים כללי להורי הכלה - גזר ושומר** ----- ✂ -----

☐ למצוא אולם	☐ להזמין גמ"חים	☐ רשימת מוזמנים	☐ רשימת כיבודים
☐ לסגור עם האולם	☐ שמלת כלה	☐ להדפיס הזמנות	☐ להכין כסף ושיקים
☐ לסגור תזמורת	☐ כיסא כלה	☐ לשלוח הזמנות	☐ שמות לתפילה
☐ לסגור צלם	☐ זר לכלה	☐ מקום מגורים לזוג	☐ אירועי שבע ברכות
☐ מאפרת לכלה	☐ פאה	☐ משכנתא	☐ שבת אויפורף
☐ מודעת אירוסין	☐ נדוניה	☐ נדוניה	☐
☐ לבחור תכשיטים	☐ ביגוד לאבא	☐ לסדר דירה	☐
☐ ש"ס לחתן	☐ ביגוד לאמא	☐ סדרן לחתונה	☐
☐ שעון לחתן	☐ ביגוד לאחים	☐ ציוד לחתונה	☐
☐ קרנות תמיכה	☐ ביגוד לאחיות	☐ תיק לחדר ייחוד	☐

קבצי ההדרכה של גמ"ח ברכת ישראל:

- **כל חתן** - כל הסידורים הטכניים לחתן בתקופת האירוסין
- **כל כלה** - כל הסידורים הטכניים לכלה בתקופת האירוסין
- **כל מצהלות** - קובץ טיפים וסידורים טכניים להורים מחתנים
- **כל הנערים** - כל הסידורים הטכניים לשמחת הולדת הבן והבת

לתשומת לב:

הקבצים מתעדכנים כל הזמן, ע"י המלצות מניסיונם של רבים, לקבלת גרסה מעודכנת של קובץ זה או אחרים - פנו אלינו במייל. נשמח לשמוע תגובות, הארות, הערות, לקחים ורעיונות נוספים:

birkatisrael1@gmail.com

מצווה להפיץ ולפרסם את הקובץ כמות שהוא ובשלמותו, אך לא על ידי העלאה לרשת. אין לשנות את הקובץ מצורתו המקורית בשום פנים ואופן! המעוניין לזכות את הרבים יוכל להדפיס ולמכור במחיר שלא יעלה על 5 ₪ לקובץ.

כל הזכויות שמורות © ע"פ הלכה וע"פ חוק

שימוש שלא בתנאים המפורטים יגרור תביעה מיידית.

בברכת בניין עדי עד /// גמ"ח ברכת ישראל

חדש!

ניתן להוריד גרסה מעודכנת של הקבצים מאתר

טקסט רץ. הוצאה לאור

www.textratz.co.il

לחץ למעבר לקישור